

Sygn. akt I C 1228/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2015 roku

Sąd Rejonowy Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Joanna Zachorowska

Protokolant: Magdalena Kocur

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 czerwca 2015 roku

sprawy z powództwa M. F.

przeciwko (...) S.A. w S.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 11.746,71 zł (jedenaście tysięcy siedemset czterdzieści sześć złotych 71/100) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14.08.2013 roku;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.505 zł (trzy tysiąca pięćset pięć złotych) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Joanna Zachorowska

Sygn. akt I C 1228/13

UZASADNIENIE

M. F. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. kwoty 11.746,71 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 14 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, że zawarł z pozwaną umowę ubezpieczenia pojazdu marki A. (...) od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia. W dniu 1 maja 2013 roku pojazd skradziono. Polisa AC określała wartość samochodu na 50.000 zł. Wartość była niezmienna przez cały czas trwania ubezpieczenia. Pozwana wypłaciła z tytułu szkody łączną sumę 38.253,29 zł. W odpowiedzi na wezwanie powoda ubezpieczyciel odmówił wypłaty świadczenia, proponując zakończenia sprawy w formie ugody poprzez dopłatę kwoty 3.800 zł. Odsetki ustawowe żądane są od dnia następnego po dacie doręczenia pisma ubezpieczyciela odmawiającego uznania roszczenia.

W odpowiedzi (...) Spółka Akcyjna w S. zażądało oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia kosztów postępowania.

W uzasadnieniu przyznało, że strony wiązała umowa ubezpieczenia AC oraz że doszło do kradzieży pojazdu w okresie trwania ubezpieczenia. Wskazało jednak, że w toku postępowania likwidacyjnego ubezpieczyciel ustalił, że prawidłowa wartość rynkowa pojazdu na dzień zawarcia umowy wynosiła 41.300 zł. Tak ustalona suma ubezpieczenia jest podstawą do wyliczenia należnego odszkodowania. Poparł wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego

na okoliczność wartości pojazdu na dzień wystawienia polisy. Pozwane Towarzystwo stwierdziło, że roszczenie o odsetki ustawowe nie jest zasadne z uwagi na niezasadność żądania głównego.

W piśmie procesowym z dnia 23.12.2013 roku pełnomocnik powoda podniósł, że jeżeli agent ubezpieczeniowy w imieniu pozwanego zawarł określoną umowę, to jest ona wiążąca dla stron. Kwestie ewentualnej odpowiedzialności agenta wobec swego zleceniodawcy pozostają poza sferą niniejszego postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 28 grudnia 2012 roku M. F. zawarł umowę ubezpieczenia autocasco z (...) Spółką Akcyjną w S. na okres od dnia 21.12.2012 roku do dnia 20.12.2013 roku. Przedmiotem ubezpieczenia był samochód osobowy marki A. (...) sportback o pojemności silnika 1896 cm³, diesel, wyprodukowany w 2008 roku. Wycenę dokonano na miesiąc grudzień 2012 roku w systemie eurotax. Do polisy załączono 5 zdjęć z oględzin pojazdu. Samochód był poddany oględzinom przez przedstawiciela pozwanego w dniu zawarcia umowy. Sumę ubezpieczenia ustalono na 50.000 zł brutto. Konsumpcja sumy ubezpieczenia została zniesiona, podobnie jak udział własny w szkodach. Składka została podniesiona o 200 zł z racji stałej sumy ubezpieczenia.

Wartość pojazdu nie uwzględniała wyposażenia dodatkowego, ponieważ w katalogu brak było modelu odpowiadającego specyfikacji pojazdu. Do polisy dołączono polisę z (...) S.A., którą zawarł poprzedni właściciel samochodu dnia 17.7.2012 roku, a w której uwzględniono pełne wyposażenie pojazdu. Cena samochodu na tamtej polisie wynosiła 59.500 zł.

Wartość pojazdu została zatwierdzona przez pozwanego. Do miesiąca czasu Towarzystwo (...) miało możliwość zakwestionowania wpisanej do polisy sumy ubezpieczenia.

okoliczności bezsporne, a nadto dowód: polisa z dnia 28.12.2012 roku wraz z aneksem (k. 10 – 13), oświadczenie J. R. (k. 14), zeznania świadka J. R. (k. 84)

W dniu 1 maja 2013 roku doszło do kradzieży pojazdu.

M. F. zgłosił szkodę ubezpieczycielowi. W piśmie z dnia 24.6.2013 r. pozwana przyznała poszkodowanemu kwotę 37.500 zł tytułem należnego odszkodowania.

okoliczności bezsporne, a także dowód: pismo ubezpieczyciela z dnia 24.6.2013 roku (k. 28-29)

Zgodnie z § 3 pkt 18 i 23 ogólnych warunków ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia należących do klientów indywidualnych szkoda całkowita to kradzież pojazdu, a wartość rynkowa pojazdu to wartość brutto ustalona na podstawie notowań rynkowych cen pojazdów danej marki i typu obowiązujących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem cech indywidualnych, w szczególności roku produkcji, wyposażenia, przebiegu i stanu technicznego pojazdu. Stosownie do § 15 o.w.u. sumę ubezpieczenia deklaruje ubezpieczający. Wartość rynkowa ustalana jest w oparciu o system Eurotax lub miesięcznik Info-Ekspert. W przypadku braku możliwości określenia rzeczywistej wartości rynkowej pojazdu w oparciu o system Eurotax lub miesięcznik Info-Ekspert, ubezpieczający w porozumieniu z (...) może skorzystać z innego, wiarygodnego źródła specjalistycznego wspólnie uzgodnionego pomiędzy ubezpieczającym a (...).

Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody w granicach sumy ubezpieczenia (§ 18 o.w.u.). Zgodnie z klauzulą obowiązującą pomiędzy stronami wartością rynkową pojazdu w trakcie okresu ubezpieczenia była suma ubezpieczenia określona w umowie, o ile została ustalona zgodnie z o.w.u. (klauzula 02).

dowód: ogólne warunki ubezpieczenia (k. 31-45)

Wartość pojazdu powoda w grudniu 2012 roku była równa 49.200 zł w oparciu o średnie notowania bazowe z dwóch katalogów. Dla wyposażenia dodatkowego zamontowanego fabrycznie nie stosuje się obniżenia wartości z tytułu amortyzacji, co zastosowała pozwana.

Wartość rynkowa samochodu powoda w grudniu 2012 roku wyliczona według komputerowego systemu Eurotax wynosiła 43.100 zł.

dowody: opinia (k. 100-110), opinia uzupełniająca (k. 151-155)

Powód wezwał ubezpieczyciela do zapłaty kwoty 12.500 zł w piśmie z dnia 18.7.2013 roku w terminie do dnia 26.8.2012 roku.

W piśmie z dnia 7.8.2013 roku (...) S.A. podało, że ubezpieczyciel w trakcie postępowania likwidacyjnego dokonał weryfikacji zadeklarowanej sumy ubezpieczenia. Na dzień zawarcia umowy wynosiła ona 41.300 zł. W związku z faktem, że zweryfikowana wartość jest o ponad 10% niższa od zadeklarowanej, do ustalenia odszkodowania przyjęto wartość rynkową pojazdu ustaloną na dzień powstania szkody, tj. 37.500 zł. Jednocześnie zaproponowano zawarcie ugody poprzez dopłatę na rzecz poszkodowanego kwoty 3.800 zł.

dowód: wezwanie do zapłaty (k. 6), odpowiedź ubezpieczyciela (k. 7-9)

Sąd oddalił wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka Ł. S. na okoliczność prawidłowości ustalenia przez pozwanego wartości pojazdu powoda na dzień zawarcia umowy oraz prawidłowości ustalenia przez pozwanego należnego odszkodowania. Wartości ustalonego i wypłaconego odszkodowania wynikały z dokumentów dołączonych do pism stron i powołanych w poczet dowodów, zaś ocena stanowiska pozwanego należy do kompetencji Sądu.

Sąd zważył, co następuje

Powództwo należało uznać za uzasadnione w całości.

Odpowiedzialność pozwanej za pokrycie szkody w pojeździe powódki wynikała z warunków łączącej strony umowy i przepisów kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Zasada odpowiedzialności pozwanej nie była przez nią kwestionowana. Sporna okazała się wysokość odszkodowania.

W myśl art. 353 § 1 kc zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić. Zgodnie z art. 354 § 1 i 2 kc dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współzycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. W taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel.

Normy powyższe, zawierające łacińską paremię *pacta sunt servanda*, są naczelną zasadą obowiązującą pomiędzy stronami zobowiązania. Wykonanie zobowiązania w sposób im odpowiadający to wykonanie zgodne z powszechnym odczuciem społecznym. Ich przejawem jest obowiązek lojalności dłużnika.

Strony niniejszego postępowania zawarły umowę ubezpieczenia pojazdu marki A. (...) od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia. W trakcie trwania okresu ubezpieczeniowego pojazd skradziono. Polisa AC określała wartość samochodu na 50.000 zł. Zgodnie z umową wartość była niezmienna przez cały czas trwania umowy. Stosownie do § 15 ogólnych warunków ubezpieczenia sumę ubezpieczenia deklaruje ubezpieczający. Jednak w dalszych postanowieniach o.w.u. zapisano, że wartość rynkowa pojazdu ustalana jest w oparciu o system Eurotax lub miesięcznik Info-Ekspert. Oznacza to, że po zadeklarowaniu wartości pojazdu przez klienta, ubezpieczyciela winien sprawdzić wartość w celu jej zaaprobowania. Taka praktyka obowiązywała i u pozwanej spółki. Jak zeznawał

przedstawiciel ubezpieczyciela wystawiający polisę na rzecz powoda, do miesiąca czasu Towarzystwo (...) miało możliwość zakwestionowania wpisanej do polisy sumy ubezpieczenia. Z możliwości tej nie skorzystało. Wbrew więc celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współzycia społecznego jest powoływanie się przez pozwanego w trakcie postępowania likwidacyjnego po wystąpieniu szkody na zawyżeniu ceny samochodu.

Stosownie do art. 355 § 1 i 2 kc dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju. Należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności. Profesjonalizm dłużnika powinien przejawiać się w dwóch podstawowych cechach jego zachowania: postępowaniu zgodnym z regułami fachowej wiedzy oraz sumienności. Wzorzec należytej staranności musi uwzględnić zwiększone oczekiwania co do zawodowych kwalifikacji dłużnika-specjalisty, co do jego wiedzy i praktycznych umiejętności skorzystania z niej (por. wyrok SN z dnia 22 września 2005 r., IV CK 100/05, LEX nr 187120). Obok fachowych kwalifikacji od profesjonalisty wymaga się zwiększonego zaangażowania w podjęte działania przygotowujące i realizujące świadczenie. Chodzi o większą rzetelność i dokładność w działaniach w stosunku do podmiotów, którzy nie wykonują zobowiązania w ramach swojej działalności gospodarczej.

(...) S. A. w S. jako profesjonalista w dziedzinie ubezpieczeń winno dokładać należytej staranności w wykonywaniu świadczonych przez siebie usług, być lojalne wobec klienta i sumiennie wywiązywać się z zawartych przez siebie umów.

Dodać też należy, że wartość samochodu wskazana na polisie odpowiadała rzeczywistej cenie pojazdu. Jak wskazywał przedstawiciel pozwanego dokonujący oględzin pojazdu, przyjęta wartość pojazdu nie uwzględniała wyposażenia dodatkowego, ponieważ w katalogu brak było modelu odpowiadającego specyfikacji pojazdu. Do polisy dołączono polisę z (...) S.A., którą zawarł poprzedni właściciel samochodu pięć miesięcy wcześniej, a w której uwzględniono pełne wyposażenie. Cena samochodu na tamtej polisie wynosiła 59.500 zł. Biegły powołany w niniejszej sprawie stwierdził, iż wartość pojazdu powoda w grudniu 2012 roku była równa 49.200 zł w oparciu o średnie notowania bazowe z dwóch katalogów, zaś wartość rynkowa samochodu wyliczona według komputerowego systemu Eurotax wynosiła 43.100 zł.

W związku z powyższym Sąd za zasadne w całości uznał żądanie M. F. i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 11.746,71 zł.

Z racji zasadności roszczenia głównego, zasadnym było też roszczenie uboczne o zapłatę odsetek ustawowych od dnia 14 sierpnia 2013 roku. Odszkodowanie w wysokości 37.500 zł było przyznane powodowi już dnia 24 czerwca 2013 roku. Stosownie do art. 817 § 1 kc ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.

Pozwana jako przegrywająca spór w całości, stosownie do art. 98 kpc, winna zwrócić powodowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Złożyła się na nie opłata w wysokości 588 zł, koszty zastępstwa procesowego 2.400 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł oraz 500 zł z tytułu wydatków.

SSR Joanna Zachorowska